

En lille gul livredder

Et lille gult plastflåg på en coladåse kan redde liv. Hån Pham's opfindelse er nomineret til årets INDEX-award

af Elisabeth Pedersen

ep@tidsskriftet.dk

Hån Pham har stadig er, der minder hende om dengang i flygtningelejren i Singapur, da hun blev alvorligt syg efter at være blevet vaccineret med en inficeret nål.

»Jeg var flygtet fra Vietnam sammen med min far og min storebror. Vi var heldige og blev sendt op på det Sydkinesiske Bår efter bare 30 timer,« fortæller Hån Pham.

Han og hendes familie kom til Danmark, og for to år siden blev hun færdig som industriel designer fra Designskolen i Sønderborg.

Men Hån glæmte ikke sin baggrund i den 3. verden, og da hun blev designet, lovede hun sig selv, at det ikke skulle være for at fremgive endnu en tæt kaffekande.

»Jeg ville sætte fokus på folks behov i den 3. verden,« fortæller hun og tilføjer, at hun ikke aner, hvad hun skulle begynde med.

»Så fandt jeg ud af, at jeg ville hjælpe dem, der tjekker i 3. verdens lande, og da jeg faldt over en artikel om, at 200-300 millioner for sundhedsudrustning i USA bliver skudt af rulle fra brugte kanyler og i den forbindelse kom i tanke om min egen erfaring tænkte jeg,aha, der er noget.«

Hån Pham kom i kontakt med Langer Ulfen Grønner, der tidligere havde efterlyst

en sikker måde at slippe af med brugte kanyler.

For ud over at sundheds-personalet kommer galt af sted med kanylerne, regner man ifølge Hån Pham med, at genbrug af brugte kanyler er årsag til omkring 100.000 seksuelle-infektioner og over 20 millioner Hepatitis B infektioner hvert år.

»De medicinske omkostninger som følge af de inficerede kanyler løber op i over en halv milliard dollars hvert år,« fortæller Hån Pham, der har researchet grundigt forud for opfindelsen af Antiviral - a cap to protect, som hun kalder sit lille gule plastflåg.

Løsningen skulle være

enkel, let at anvende og billig at producere. Og da fragt er dyr, så Hån Pham sig om efter et materiale, som allerede fandtes i 3. verdens lande.

Svaret var glas. Coladåser, øldåser - overalt flyder det med gamle brugte flasker. En enkelt dåse kan indeholde 150-200 kanyler og holder tæt. Den skal bare fjernes sikkert.

Og det er den forslag.

Hån Pham har designet så den passer til de allerførste låser. Så den er let og sikker at anvende, når man skifter kanyler og sprøjter fra hinanden. Og så det er en sikker forsegling.

'Antiviral' er blevet fantastisk godt modtaget overalt. WHO i Genève har sikret amerikanske, Museum of Modern Art i New York har udstillet den på nettet, og nødhjælpsorganisationerne er meget interesserede.

Derfor kommer Hån Pham har indledt et samarbejde med Københavns Kommune om et helt nyt projekt, der skal få de brugte kanyler væk fra gaden på Vestertorv.

Lige nu venter Hån Pham på sin patentgodkendelse. Hun har alligevel sig med plastfabrikanten SP Monday A/S, der har hjulpet hende med at få investeret det værktøj, der skal bruges til den første produktion. Og hun har oprettet sit eget firma Yellowone, der er klar til at gå videre med Antiviral.

Til august vil det så vise sig, om hun vinder årets INDEX-award for design, der forbedrer livet for mennesker. Tilbage er der vel bare at sige: Held og lykke.

»Hån Pham er glad for at slippe af med de brugte kanyler, der skaber i dag, tænkte jeg på, det kan du gøre bedre, og så gik jeg i gang,« siger Hån Pham, der har designet 'Antiviral'. Foto: Søren Jensen

LIVREDDER MED POTENTIALE

Hån Pham's 'Antiviral - a cap to protect' er en af de 100 topopfindelser til livets frem INDEX-pris på hver 100.000 euro. Prisen blev uddelt på Københavns Mødestue den 24. august.

Hån Pham kom som barn til Danmark som flygtning fra Vietnam. I dag er hun uddannet industriel designer og har oprettet sit eget firma Yellowone. Læs mere på www.yellowone.dk.

'Antiviral - a cap to protect' er en sikker og billig forsegling på gamle dåser, der så kan bruges til brugte kanyler. En enkelt coladåse kan for eksempel rumme helt op til 200 brugte kanyler.

Hvert år kommer tusindevis af sundhedsarbejdere til skade, når de skal stille sig af med brugte kanyler, og millioner af mennesker i den 3. verden bliver smittet med hepatitis B og C samt hiv på grund af inficerede kanyler.

Etiket på Hån Pham's 'Antiviral - a cap to protect' ud, og den kan redder liv i 3. verdens lande. Foto: Søren Jensen

